

TILLEGGSBEREGNINGER

Fra Det tekniske beregningsutvalg for
inntektsoppgjørene 1968.

Ajourførte pris-og inntektsprognoser
for 1968 og 1969.

Avgitt den 20.desember 1968.

Innhold.

Kap.

side

1. Innledning	5
2. Forutsetninger for prømosen	5
3. <u>Prisprømosen</u>	8
4. Inntektsprømosen	10
5. Utviklingen i realdisponibel inntekt	13
6. Sammenlikning med februar-prømosen	16

Vedlegg:

A. Eksogene variable.	18
B. Reinskapsstall 1963-1967. Forutsetninger
for februar-prømosen. Forutsetninger for
nærmeldende prømose	
C. Lønnsoppret og lønnsutviklingen	22
D. Prisutviklingen på jordbruksvarer	26
E. Utviklingen i disponibel realinntekt
1959-1969	28

Lønns-og prisdepartementet,
22.10. RPF.

Ajourførte prognosør for pris-og inntektsutviklingen.

Med Lønns-og prisdepartementets brev av 7. oktober d.d. ble undertegnede bedt om som et utvalg å videreføre beregningene i "Innstilling fra Det tekniske beregningsutvalg for inntektsoppgjørene 1968" avgitt 6. februar 1968.

Vårt mandat fremgår av Lønns-og prisdepartementets forhåndshenvendelse i brev av 23. september 1968 til Landsorganisasjonen i Norge, Norsk Arbeidsgiverforening, Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag og Norges Fiskarlag. Lønns-og prisdepartementet viste til innstillingen fra Det tekniske beregningsutvalg for inntektsoppgjørene 1968 hvor det med grunnlag i bestemte forutsetninger om utenfra gitte økonomiske data var lagt fram beregninger over virkningene på priser, inntekter og inntektsfordeling av alternative oppgjør og uttalte blant annet:

"Pris-og inntektsoppgjørene er nå for største delen avklaret. Det er etter Lønns-og prisdepartementets mening av betydning å få foretatt nye beregninger ut fra det som nå foreligger, herunder en fornøyet vurdering av de forutsetninger som er lagt til grunn om produktpriser, produksjons-og produktivitetsvekst, sysselsetting m.v."

Vår innstilling med de ønskede ajourførte beregninger følger vedlagt. Av praktiske grunner har det ikke vært mulig for alle utvalgets medlemmer å vurdere alle formuleringer i detalj.

For beregningene er brukt samme numeriske modell og de samme metoder ellers som i innstillingen av 6. februar 1968. Forutsetningene om utenfra gitte økonomiske data er imidlertid revidert i lyse av den senere utvikling og er brakt i samsvar med hva vi nå tror vil bli den sannsynlige utvikling.

Det knytter seg av flere grunner betydelig usikkerhet til beregninger av dette slag. Utvalget visser for så vidt til oversendingsskriv av 6. februar 1968 fra Det tekniske beregningsutvalg for inntektsoppgjørene 1968.

De nasjonalregnskapstall som det bygges på i innstillingen, er de samme som ble brukt i innstillingen av 6. februar og er foreløpige for 1966 og 1967 slik at en direkte sammenligning mellom de opprinnelige og de reviderte prognosene er mulig. Nye nasjonalregnskapstall for 1966 og 1967 og foreløpige regnskaps-tall for 1968 vil foreligge i januar 1969.

Som rådgivere for utvalget har deltatt kontorsjef Hans Bjaaland, Norsk Arbeidsgiverforening, byråsjef Ingolf Hareid, Finansdepartementet, cand.econ. Ulf Sand, Landsorganisasjonen i Norge, og forsker Arne Sien, Statistisk Sentralbyrå.

Oslo, 20. desember 1968.

Odd Aukrust
formann

Paul M. Falberg

Arnulf Midtgård

Jon Rikvold

Knut Skipenes

Hermod Skånland

Lars Aarvig

Kapittel 1. Innledning.

I sin innstilling av 6. februar 1968 forsøkte dette utvalg å forhåndsberegne virkningene av alternative utfall av inntektsoppgjøret ved hjelp av en numerisk modell¹⁾. Når utfallet av inntektsoppgjøret er kjent, kan den samme modell nytties til å beregne prognostall basert på inntektsoppgjørets utfall. Slike ajourførte beregninger legges fram i denne innstilling. Samtidig gjengis en ny prognose fra Prisdirektoratet for hvordan den offisielle konsumprisindeksen antas å ville utvikle seg i de nærmeste måneder. Dessuten gis ajourførte beregninger over utviklingen i realdisponibel inntekt over de siste 10 årene for visse utvalgte inntektstakergrupper.

For de modell-beregninger som her legges fram, har en revidert de prognose-tall for produktpriser, produksjons- og produktivitetsvekst, sysselsetting m. v. som modellen krever at det lages uavhengige anslag for. Flere grunner taler for at prognosetallene nå er sikrere enn tidligere - ikke minst det forhold at året 1968 nesten er utløpet, slik at forutsetningene for dette året nå for en del er basert på statistikk.

Kapittel 2. Forutsetninger for prognosene.

En fullstendig liste over de forutsetninger prognosene bygger på er gitt i vedlegg A. Der gis også tilsvarende tall for de prognosene som ble lagt fram i februar og det gis tilbakegående tall for å lette vurderingen. Her skal en kort kommentere de forutsetninger som har særlig stor betydning for prognoseresultatene. En skal også kommentere de viktigste endringer i forutsetninger som er foretatt fra februar-prognosene til nå. / Særlig framheves at en nå regner med et visst fall i internasjonale priser og at anslaget for vekst i bruttonasjonalproduktet er justert noe ned fra 1967 til 1968.

1) Denne modellen er beskrevet i Innstilling fra Utredningsutvalget for inntektsoppgjørene 1966, vedlegg A. I dette utvalgs innstilling av 6. februar 1968, gis en kritisk vurdering av modellen i kapittel 9.

I februar-prognosen impliserte utvalgets hovedalternativ at bruttonasjonalproduktet ville stige med 3,8 % fra 1967 til 1968. Dette svarer til det anslag som er gitt i nasjonalbudsjettet for 1969, men utviklingen hittil i år viser at dette anslaget trolig var for optimistisk. Utvalget regner nå med 3,3 %, og har valgt forutsetninger om sysselsetting og produktivitet i samsvar med dette. For utviklingen videre fram til 1969 impliseres nå utvalgets forutsetning en vekst i bruttonasjonalproduktet på om lag 4 %. Dette anslaget ligger nær opp til det anslag over veksten fra 1968 til 1969 som ble nyttet i februar-prognosen. Det ligger også nær opp til nasjonalbudsjettets vekstanslag. (Ettersom utvalget nå har justert anslaget for nasjonalproduktet 1968 nedover, vil imidlertid de nivåtall, som nå forutsettes for nasjonalproduktet i 1969, ligge under både det som ble forutsatt i februar-prognosen og i nasjonalbudsjettet).

Prognose over sysselsettingen for 1968 og 1969 er utarbeidet av Arbeidsdirektoratet. Sysselsettingen i 1968 (årsverk) regner en med vil ligge 0,3 % over den samlede sysselsettingen i 1967, mens sysselsettingen i 1969 antas å bli 1,0 % større enn i 1967. For både 1968 og 1969 regner en nå med noe mindre sysselsetting enn da februar-prognosen ble laget. Prognosene forutsetter at sysselsettingsveksten vil koncentrere seg om skjermede næringer utenom jordbruk. For alle øvrige næringsgrupper regner utvalget med at sysselsettingen vil gå noe ned.

Prognose over produktivitetsutviklingen har utvalget utarbeidd sammen med Økonomiaavdelingen i Finansdepartementet. Tallene for jordbruk og fiske må ses i sammenheng med at 1967 og 1968 ikke ga normalårs avkastning. Tallene for skipsfart avspeiler i særlig grad strukturelle endringer i flåtens sammensetning. For de øvrige næringer kan nedsettelsen av arbeidstiden bli av vesentlig betydning for produktivitetsutviklingen i 1968 og 1969. Det er ennå for tidlig å si noe definitivt om hvordan arbeidstidsnedsettelsen faktisk vil virke i denne henseende. Utvalgets utgangspunkt har vært å anslå produksjonsutsiktene og sysselsettingsutsiktene og så vurdere de konsekvenser som disse anslag innebærer for produktivitetsutviklingen.

I februarprognosene forutsatte utvalget at utenlandsprisene stort sett ville endre seg lite fra 1967 til 1968 og så stige noe fra 1968 til 1969. Foreliggende statistikk indikerer nå et fall i eksport- og importprisene fra 1967 til 1968, og utvalgets nye forutsetninger, som er laget i samarbeid med Handelsdepartementets avdeling for utenrikshandel, avspeiler dette. For produktpriser for importkonkurrerende næringer har utvalget for 1968 likevel bygget på samme forutsetninger som sist, idet utvalget nå antar at de importkonkurrerende næringer ikke automatisk vil følge utviklingen i importprisene. For skipsfrakten forutsetter utvalget nå et svakere prisfall enn i februarprognosene. Dette henger først og fremst sammen med at det trekker ut med åpningen av Suez-kanalen.

Typ 45
M. J. M. 1968

For jordbruksprisene har utvalget ~~hentet inn~~ prognosetall fra Budsjettet for jordbruket. Det er regnet med en gjennomsnittlig prisstigning på ~~omlag~~ 3 prosent ^{per år} ~~hvert~~ år fra 1967 til 1969. En nærmere redegjørelse for disse anslagene er gitt i vedlegg C.

Prognosene for lønnsutviklingen forutsetter at bedriftenes lønnsutgift pr. årsverk, varierende med næring, vil stige med fra 6,4 til 7,3 prosent fra 1967 til 1968, mens stigningen over toårsperioden fra 1967 til 1969 varierer mellom 13,1 og 15,0 prosent. En har, blant annet på grunn av konjunktursituasjonen i 1968, lagt til grunn en lønnsglidning som ligger noe i underkant av det som har vært vanlig i de siste årene. Tallene for bedriftenes lønnsutgifter representerer grove gruppejennomsnitt som kan dekke over vesentlige ulikheter innenfor gruppene. I vedlegg B er ^{listet} stigningen i samlet lønnsutgift pr. årsverk fordelt på importkonkurrerende næringer, eksportkonkurrerende næringer (eksklusiv sjøfart), skjermde næringer (eksklusiv jordbruk) og sjøfart.

Når det gjelder eierinntektsandelen i de skjermde næringer har utvalget merket seg at februar-anslagene for 1968 og 1969 lå betydelig under trendverdien av eierinntektsandelen for de senere år. Eierinntektsandelen for de skjermde næringer lå godt under sin trendverdi i 1967 og utvalgets forutsetninger for 1968 og 1969 til februarprognosene innebar at den videre utvikling i eierinntektsandelen ville løpe parallelt med trendverdien. Utvalget

har nå bestemt seg for å sette opp anslagene for eierinntektsandelene i 1968 og 1969. De nye tallene innebærer at avviket fra trenden i 1968 bare blir halvdelen av avviket i 1967, og at eierinntektsandelen for 1969 ville falle sammen med trendverdien.

Volumet av kapitalslit og satser for indirekte beskatning er anslått av Statistisk Sentralbyrå. Anslagene er de samme som ble nyttet i februarprognoseren, idet nettovirkningen av de avgifts- og subsidieendringer som senere er vedtatt, ikke antas å gi vesentlige utslag i beregningene for pris- og inntektsutviklingen.

Kapittel 3. Prisprognoser.

Ut fra de forutsetninger som er omtalt, har utvalget kommet til at konsumprisnivået vil stige med 3,4 prosent fra 1967 til 1968 og med til sammen 6,6 prosent over de to årene fra 1967 til 1969 (se tabell 2). Anslagene gjelder nasjonalregnskapets konsumprisindeks (som kan avvike noe fra den offisielle konsumprisindeks).

Slik prisprognosen er framkommet, gjelder den bevegelsen i konsumprisnivået fra kalenderåret 1967 til hvert av kalenderårene 1968 og 1969. Den gir således ikke uttrykk for den prisstigning som kan ventes i løpet av avtaleperioden for vårfagene. Utvalget har derfor også laget en prognose for perioden fra første kvartal 1968 til første kvartal 1970. Over denne toårsperioden venter utvalget en noe svakere lønnsstigning enn fra kalenderåret 1967 til kalenderåret 1969. Hovedsakelig av denne grunn gir derfor også prognosene på kvartalsbasis noe mindre stigning i konsumprisnivået; nemlig 5,8 % fra første kvartal 1968 til første kvartal 1970 for nasjonalregnskapets konsumprisindeks. Utvalget anser forøvrig dette prognosetallet for noe mer usikkert enn prognosene på kalenderårsbasis. Stigningen i nasjonalregnskapets konsumprisindeks fra første kvartal 1968 til første kvartal 1969 er anslått til 3,4 %.

Etter anmodning har Prisdirektoratet utarbeidd en prognose over utviklingen i den gjeldende offisielle konsumprisindeksen for de nærmeste måneder framover, se tabell 1. (Byrået vil gå over til å beregne en ny konsumprisindeks i begynnelsen av 1969). Etter anslaget er det grunn til å vente en stigning i den offisielle konsumprisindeksen på 1,7 prosent fra desember 1968 til juni 1969. Samtidig forventes årsgjennomsnittet for 1968 å ligge 3,5 prosent over årsgjennomsnittet for 1967.

I prognosene er det blant annet tatt hensyn til de vedtatte endringer i brennevinsavgiftene, ølavgiften og årsavgiften for personbiler. Det understrekkes at prognosene som er knyttet til bestemte konsekvenser, ikke kan.

Tabell 1. Prisdirektoratets prognose for den offisielle konsumprisindeks desember 1968 - juni 1969
(1959 = 100)

November 1968 (Registrert tall).....	138,7
Desember "	139,1
Januar 1969	140,1
Februar "	140,4
Mars "	141,1
April "	141,4
Mai "	141,2
Juni "	141,4

Kapittel 4. Inntektsprognosør.

Et sammendrag av prognoseresultatene for inntektsutviklingen 1967-1968 og 1967-1969 er gitt i tabell 2. Beregningene indikerer at de samlede realinntekter (faktorinntekt i alt) vil stige med 4,0 prosent fra 1967 til 1968 og med 7,8 prosent over toårsperioden fra 1967 til 1969. For utbetalt lønn pr. årsverk er tallene noe lavere, nemlig henholdsvis 2,9 prosent og 5,0 prosent.

Tabell 2. Prognose for endring i nasjonalregnskapets konsumprisindeks og i realinntekter fra 1967 til 1968 og fra 1967 til 1969. Prosent (Alle inntektstall deflatert med nasjonalregnskapets konsumprisindeks).

	1967-1968	1967-1969
Konsumprisestigning	3,36	6,62
Faktorinntekt i alt	3,97	7,80
Bedrifters lønnskostnader pr. årsverk ..	3,47	6,21
Utbetalt lønn pr. årsverk.....	<u>2,86</u> -4,46	<u>-1,12</u> 4,95
Inntekt av jordbruk pr. årsverk	7,38	5,12
Inntekt av fiske pr. årsverk	-26,23	- 22,91
Eierinntekt utenom jordbruk og fiske ialt	4,64	8,76
Skjermede næringer	6,17	13,07
Konkurranseutsatte næringer	0,96	-1,59
Importkonkurrerende	7,13	11,05
Sjøfart	48,09	4,53
Andre eksportkonkurrerende næringer	-16,76	-12,03

Inntektstallene for jordbruk er preget av at avlingene i 1968 lå over et normalår for størstedelen av landet. Realinntekten pr. årsverk vil etter prognosene stige med 7,4 % fra 1967 til 1968. Året 1969 har utvalget regnet med vil bli et normalår for jordbruket og prognosene viser derfor et fall i realinntekt pr. årsverk på noe over 2 prosent fra 1968 til 1969. Tallene for fiske er preget av de vanskelege fiskerinæringen for tiden er oppe i. Både for 1968 og 1969 forventes realinntektene pr. årsverk å ville ligge vesentlig under 1967-nivået for denne næringen. Både for jordbruk og fiske må en regne med at det knytter seg betydelig usikkerhet til prognosetallene for inntektsutviklingen.

Eierinntektene utenom jordbruk og fiske, deflatert med nasjonalregnskapets konsumprisindeks ventes å stige med 4,6 prosent fra 1967 til 1968 og med i alt 8,8 prosent over toårsperioden 1967-1969. Prognosene viser en ulik utvikling for de forskjellige næringsgrupper. Eierinntektene (deflatert) ventes således å stige for de skjermede næringer, mens de konkurransesatte næringer under ett ventes å få bare liten oppgang fra 1967 til 1968 fulgt av en nedgang fra 1968 til 1969. Også innenfor de konkurransesatte næringer gir prognosene store forskjeller for utviklingen i eierinntekten mellom næringene. For nærmere detaljer vises til tabell 2. Disse detaljerte prognosetallene for eierinntektsutviklingen er imidlertid særlig usikre. Tallene gjenspeiler de usikre forutsetningene som utvalget har stilt opp om utenlandske priser og om produktprisene for importkonkurrerende næringer.

Tabell 3 gir faktorinntekten fordelt etter næring slik tallene ifølge prognosene nå forventes å bli over tidsrommet 1963-1969. Tabell 4 viser de samme tall i prosent av den samlede faktorinntekten.

Tabell 3. Faktorinntekten fordelt etter næring 1963-1969.
Regnskapstall 1963-1967¹⁾ og prognosetall for
1968 og 1969. Mill. kr.

	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Bedriftenes lønnsutgifter							
ekskl. jordbruk og fiske	20 757	22 574	24 823	27 445	30 902	33 347	35 861
Inntekt av jordbruk.....	1 741	1 813	1 983	2 003	2 208	2 369	2 301
Inntekt av fiske	373	459	733	907	655	480	516
Eierinntekt i:							
Andre skjermede næringer	6 880	7 387	8 060	8 328	8 791	9 645	10 595
Importkonk. næringer ...	1 043	1 152	1 224	1 256	1 280	1 417	1 515
Sjøfart	420	699	711	568	528	809	588
Andre eksportkonk. næringer	1 302	1 700	2 167	1 999	1 850	1 592	1 736
Faktorinntekt i alt ..	32 516	35 784	39 701	42 506	46 214	49 659	53 112

1.) Tallene for 1967 - og disse er prognosene også basert på - er ikke de sist tilgjengelige nasjonalregnskapstall, men de som ble nyttet for februarprognosene. Bortsett fra næringen sjøfart er forskjellene mellom tidligere og nå gjeldende tall små. For sjøfart ville beregningene basert på nå gjeldende nasjonalregnskapstall gitt disse resultatene: 1967: 696, 1968: 977 og 1969: 756.

inntekter

Tabell 4. Faktorinntekten fordelt etter næring 1963-1969.
 Regnskapstall 1963-1967¹⁾ og prognosetall for
 1968 og 1969. Prosent.

	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Bedriftenes lønnsutgifter							
ekskl. jordbruk og fiske...	63,8	63,1	62,5	64,6	66,9	67,1	67,5
Inntekt av jordbruk.....	5,4	5,1	5,0	4,7	4,8	4,8	4,3
Inntekt av fiske	1,1	1,3	1,8	2,1	1,4	1,0	1,0
Eierinntekt i:							
Andre skjermede næringer ..	21,2	20,6	20,3	19,6	19,0	19,4	19,9
Importkonk. næringer	3,2	3,2	3,1	3,0	2,8	2,9	2,9
Sjøfart.....	1,3	2,0	1,8	1,3	1,1	1,6	1,1
Andre eksportkonk. næringer	4,0	4,7	5,5	4,7	4,0	3,2	3,3
Faktorinntekt i alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

1) Se note til tabell 2.

Kapittel 5. Utviklingen i realdisponibel inntekt.

De beregningene som hittil er gjengitt, gir for lønnstakerne bare grove gruppessjennomsnitt. Av disse beregningene må det heller ikke fram hvordan den disponibele realinntekten vil utvikle seg. Tabell 6 viser en annen type beregninger. En har der tatt for seg ulike lønnstakere med ulikt inntektsnivå, ulik forsørrelsesbvrde og til dels ulik inntektsutvikling. For disse grupper har en så beregnet den prosentvise årlige vekst i den realdisponible inntekt over forskjellige tidsperioder. At det er regnet på den realdisponible inntekt innebærer at en har tatt inntektsskatten og trygdepremier til fradrag i inntekten, mens barnetrygden er plussset til. Den resterende nominelle inntekt er deflatert med den offisielle konsumprisindeksen. Tabellen gir tall for et alderstrygdetekpar med grunnpenzion i alderstrygden, for industriarbeidere på 4 forskjellige inntektsnivå, og for funksjonærer i høyere stillinger på 3 ulike inntektsnivå. Det er i alle tilfelle regnet med at lønnen for industriarbeidere har utviklet seg i takt med gjennomsnittsårslønn for voksne mannlige industriarbeidere. Likeledes har en for funksjonærer i alle tilfelle regnet ut fra NAF's statistikk over utviklingen i månedsfortjenesten for mannlige kontorfunksjonærer i selvstendig arbeid. Referansene i tabell 6 til henholdsvis trygdede, industriarbeidere og høyere funksjonærer må oppfattes som stikkord og ikke tas helt bokstavlig. Tallene gjelder selvsagt generelt for alle lønnstakere som forutsetningene om inntekt i 1969 og forutsetningene om utvikling i inntekt måtte passe for. -

Tabell 5 viser de forutsetninger som det er bygget på for utviklingen i priser og inntekter 1967 - 1969. Fra 1967 til 1968 er det i disse beregningene forutsatt en prisstigning på 3,4 prosent. En må regne med at den offisielle konsumprisindeksen vil stige med 3,5 prosent fra 1967 til 1968.

Tabell 5. Forutsetninger om stigning i priser og nominelle inntekter 1967-1969 for beregninger til tabell 6. Prosent.

	1967-1968	1968-1969
Konsumprisindeks.....	3,4	3,1
Grunnpension for trygdet ektepar.....	9,3	8,5
Årsfortjeneste for industriarbeidere...	5,8	5,5
Årsfortjeneste for funksjonærer.....	6,7	5,5

Inntektskatten er for tabell 6 beregnet etter den dårligste reduksjonstabell om det skatteøre som er typisk for kommuner som nyttet denne reduksjonstabellen. Syketrygdpremie er beregnet ut fra normaltariffen for alle grupper bortsett fra trygdede ektepar. Trygdede ektepar er fritatt for trygdepremier ellers, og av praktiske grunner har en sett bort også fra syketrygdpremier for denne gruppen.

Tabell 6 viser at trygdede ektepar vil få en relativt sterkere vekst i sin realdisponibele inntekt over 10-året 1959 - 1969 enn noen annen gruppe som tabellen omfatter. Dette gjelder også for hver enkelt av de underperioder som tabellen spesifiserer. Ellers gjelder både for perioden 1959 - 1969 og 1966 - 1969 at en familievennlig skattekalkulatorikk vil si en forholdsvis gunstig inntektsutvikling for inntekts-takere med høy skatteklasse og lave eller midlere inntekter. For perioden 1959 - 1969 under ett vil samtidig veksten i realdisponibel inntekt generelt tendere til å være gunstigere for grupper med lave og midlere inntekter enn for grupper med høyere inntekter. For den siste del av 10-årsperioden, for årene 1966 - 1969, vil imidlertid den sistnevnte tendensen i noen grad bli snudd. I året 1967-68 må en regne med at høyere funksjonærer får sin realdisponibele inntekt øket vesentlig mer enn industriarbeidere. Det motsatte kan komme til å skje mellom 1968 og 1969. Etter anslagene i tabell 6 vil økingen i realdisponibel inntekt dette året bli svært liten for de to best-betalte funksjonærgruppene. En vil imidlertid minne om at utviklingen i inntekter før skatt fra 1968 til 1969 lett kan komme til å avvike fra forutsetningene bak tabell 6.

Det følger av framgangsmåten ved disse beregningene at en bare har tatt hensyn til minstefradraget for lønnstakere ved inntektsansettelsen. Således har en ikke fått tatt hensyn til visse endringer i reglene for inntektsansettelsen på annet hold. Slike endringer har utvilsomt hatt betydning for en del inntekttakere i den periode beregningene omfatter. Eksempelvis er det innført nye regler for skattefri banksparring og for likning av ektefeller.

Mange trygdede ektepar har kommunale tilleggspensioner og veksten i disse har som regel ikke vært så stor som i grunntrygden. De tall som her er gjennemitt, belyser derfor bare utviklingen for en del av de trygdede ektepar. I vedlegg D vises detaljer for beregningene bak tabell 6 og en gjør

Årsrapporten om den offentlige handel og tjenesten i Norge 1969

Tabell 6. Utvikling i disponibel realinntekt 1959-1969.
Gjennomsnittlig årlig vekst. Prosent.

	1959- 1969	1966- 1969	1967- 1968	1968- 1969
<u>Trygdede ektepar.</u>				
Inntekt kr. 9 600 i 1969, skattekl. 4	6,9	6,3	5,6	5,3
<u>Industriarbeider.</u>				
Inntekt kr. 16 000 i 1969				
Skatteklasse 1.....	2,5	1,8	2,2	2,6
Skatteklasse 4.....	2,7	2,2	2,2	2,6
Skatteklasse 6.....	2,9	2,9	2,1	2,2
Inntekt kr. 21 000 i 1969				
Skatteklasse 1.....	2,4	1,4	2,3	2,5
Skatteklasse 4.....	2,6	1,7	2,2	2,5
Skatteklasse 6.....	2,7	2,4	2,3	2,4
Inntekt kr. 26 000 i 1969				
Skatteklasse 1.....	2,2	1,6	2,5	1,5
Skatteklasse 4.....	2,2	1,6	2,1	1,9
Skatteklasse 6.....	2,5	2,6	2,7	1,9
Inntekt kr. 31 000 i 1969				
Skatteklasse 1.....	2,0	1,8	2,4	1,9
Skatteklasse 4.....	2,0	1,8	2,1	1,9
Skatteklasse 6.....	2,5	2,8	2,7	2,2
<u>Funksjonærer.</u>				
Inntekt kr. 40 000 i 1969				
Skatteklasse 1.....	1,8	1,7	3,4	1,7
Skatteklasse 4.....	1,8	1,5	2,9	1,8
Skatteklasse 6.....	2,1	1,7	2,5	1,7
Inntekt kr. 65 000 i 1969				
Skatteklasse 1.....	1,5	2,1	4,8	1,0
Skatteklasse 4.....	1,5	1,9	4,0	1,2
Skatteklasse 6.....	1,6	1,9	3,4	1,0
Inntekt kr. 90 000 i 1969				
Skatteklasse 1.....	1,4	2,9	5,9	0,5
Skatteklasse 4.....	1,5	2,8	5,1	0,6
Skatteklasse 6.....	1,5	2,7	4,5	0,5

Kapittel 6. Sammenlikning med februar-prognosene.

I utvalgets innstilling av 6.februar 1968 ble det lagt fram modellprognoser basert på alternative forutsetninger om framtidige lønninger og jordbrukspriser ("februar-prognosene"). Tabell 7 viser foruten de nå gjeldende prognosetall, de resultater en ville ha fått om utvalget ved februar-prognosene hadde gjort de samme antakelser om lønnsutviklingen og utviklingen i jordbruksprisene som det nå har gjort, men ellers holdt seg til forutsetningene fra den gang. En sammenlikning mellom de to sett prognosetall i tabell 7 viser de forskjeller i prognoseresultater det har medført at utvalget har endret sine forutsetninger om andre forhold enn lønninger og jordbrukspriser.

Prognosene over prisutviklingen har som en ser, blitt endret lite fra februar-prognosene til nå. Et interessant trekk ved en sammenlikning mellom de to prognosene, er ellers at anslaget for faktorinntekt i alt ser gunstigere ut nå enn ved februar-prognosene. Over toårsperioden 1967-69 gir den korrigerte februar-prognosene en vekst i faktorinntekt i alt (deflatert) på 6,4 prosent, mens den nye prognosene viser 7,8 prosent. Dette til tross for at forutsetningene om den realøkonomiske utvikling siden dengang er endret i pessimistisk retning. Forklaringen ligger i at de endrede prisforutsetningene gir Norge et bedre bytteforhold overfor utlandet enn det som ble forutsatt i februar-prognosene.

Lønnstakere antas nå å komme noe dårligere ut enn det februar-prognosene viste. Bedriftenes lønnskonstnader pr. årsverk (deflatert) antas å stige 6,2 prosent fra 1967 til 1969, mens den korrigerte februar-prognosene gir 6,6 prosent. Dessuten antas, som tidligere nevnt, sysselsettingen nå å bli noe lavere både i 1968 og 1969 enn det utvalget la til grunn i februar.

Den nye prognosene viser vesentlig bedre inntekt av jordbruk og fiske og for de fleste andre næringer bedre eierinntekt både i 1968 og 1969 enn det februar-prognosene gjorde. Et unntak er de eksportkonkurrerende næringer, utenom sjøfart og fiske, der prognosene for eierinntektene nå er endret ganske påtakelig i pessimistisk retning.

Tabell 7. Prognose for desember 1968 og prognose fra februar 1968 korrigert med utvalgets nå gjeldende forutsetninger om lønnsutvikling og utvikling i jordbruksproduksjon.

	Prognose desember 1968.		Korrigert prog- nose febr. 1968	
	1967- 1968	1967- 1969	1967- 1968	1967- 1969
Konsumprisstigning.....	3,36	6,62	3,42	6,29
Faktorinntekt ialt.....	3,97	7,80	2,94	6,37
Bedriftenes lønnskostnader pr. årsverk.....	3,47	6,21	3,46	6,64
Inntekt av jordbruk pr.årsverk.	7,38	5,12	-0,16	0,29
Inntekt av fiske pr.årsverk....	-26,23	-22,91	-33,42	-38,94
Eierinntekt utenom jordbruk og fiske ialt.....	4,64	8,76	1,46	2,90
Skjermde næringer.....	6,17	13,07	4,56	8,65
Konkurranseutsatte næringer....	0,96	-1,59	-5,98	-10,91
Importkonkurrerende.....	7,13	11,05	-2,37	1,07
Sjøfart.....	48,09	4,33	-26,83	-92,89
Andre eksportkonkurrerende næringer.....	-16,76	-12,03	-2,52	4,22

I vedlegg E påvises det hvor sterkt endringer i ulike forutsetninger hver for seg har virket til å skape de forskjeller som tabell 7 viser mellom den korrigerte februar-prognosen og den nye prognosene. Dette har interesse blant annet fordi det viser hvor store feilmarginer februar-prognosen nå synes å ha vært utsatt for på grunn av svikt i forutsetningene om utenlandspriser, produktivitet, sysselsetting m.v. Det viser seg at de endringer som er foretatt i prognosene for eierinntektene i de konkurranseutsatte næringer for en vesentlig del kan tilbakeføres til nye forutsetninger om utenlandsprisene.

Vedlegg A.

B E K C O G G N E R V A R T A R T E

Renskeapstall 1963 - 1967

Forutsetninger for februar-prømosen

Forutsetninger for nåeldende prømose

<u>Variabelnavn</u>		Regnskapsstall					Februarprognose		Någjeldende prognose	
		1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1968	1969
Netto indirekte skatter betalt av:										
Jordbruk	T ₁	-728,0	-706,0	-926,0	-951,0	-1036,0	-1036,0	-1036,0	-1036,0	-1036,0
Fiske	T ₄	-22,0	-22,0	-35,0	-24,0	-25,0	-25,0	-25,0	-25,0	-25,0
Sjöfart	T ₅	-43,0	-45,0	-64,0	-56,0	-63,0	-63,0	-63,0	-63,0	-63,0
Andre eksp.konk. næringer	T ₆	-20,0	-8,0	0	-75,0	-69,0	-69,0	-69,0	-69,0	-69,0
Samlet sysselsetting målt som indeks (1967 = 100) i:										
Jordbruk	N ₁	107,9	105,4	103,1	100,9	100,0	97,0	94,0	96,7	93,0
Andre skjermede næringer	N ₂	93,8	95,5	97,4	98,6	100,0	102,0	104,0	101,8	103,9
Importkonk. nær.	N ₃	94,2	94,5	95,7	96,9	100,0	100,0	101,0	98,7	98,8
Fiske	N ₄	111,8	109,2	105,9	102,9	100,0	99,0	97,0	96,2	96,0
Sjöfart	N ₅	105,7	106,1	104,9	101,6	100,0	99,3	98,4	96,8	94,9
Andre eksportkonk. næringer	N ₆	100,0	100,7	100,0	100,9	100,0	98,0	98,0	97,8	96,7
Antall lønnstakere målt som indeks (1967 = 100) i:										
Andre skjermede næringer	L ₂	93,5	95,3	97,2	98,6	100,0	102,0	104,0	102,0	104,4
Importkonk. nær.	L ₃	93,6	94,2	95,5	96,1	100,0	100,0	101,0	98,6	98,7
Sjöfart	L ₅	104,5	104,9	105,0	101,7	100,0	98,3	98,4	96,8	94,9
Andre eksp.konk. næringer	L ₆	98,9	99,8	100,0	100,9	100,0	98,0	98,0	97,6	96,4

Variabelnavn	1963	1964	1965	1966	1967	Regnskapstall		Februarprognose		Nå gjeldende prognose	
						1968	1969	1968	1969	1968	1969
Produktivitetsindeks (1967 = 100) for:											
Jordbruk	Z ₁	98,1	97,6	100,5	99,8	100,0	102,5	105,0	109,8	110,2	
Andre skjermde nærlinger	Z ₂	90,9	93,2	94,7	97,1	100,0	101,4	103,4	101,3	103,4	
Importkonk. nærl.	Z ₃	87,9	93,3	95,4	99,2	100,0	102,2	104,8	102,5	105,9	
Fiske	Z ₄	45,1	51,7	69,7	84,5	100,0	90,0	92,0	90,3	89,8	
Sjøfart	Z ₅	68,0	72,3	80,9	88,7	100,0	112,5	120,0	111,1	113,0	
Andre eksportkonk. nærlinger	Z ₆	77,9	86,8	94,5	94,7	100,0	105,3	111,4	106,0	114,9	
Kapitalslit i:											
Jordbruk	D ₁	901,0	922,0	842,0	864,6	882,0	900,0	919,0	900,0	919,0	
Andre skjermde nærlinger	D ₂	5401,0	5241,0	5162,0	5408,0	6855,0	7200,0	7575,6	7200,0	7575,6	
Importkonk. nærl.	D ₃	412,0	434,0	784,0	510,0	552,0	588,7	625,6	588,7	625,6	
Fiske	D ₄	314,0	324,0	745,0	375,0	403,0	431,9	467,8	431,9	467,8	
Sjøfart	D ₅	3041,0	3250,0	3520,0	3705,0	4090,0	4300,0	4300,0	4300,0	4300,0	
Andre eksportkonk. nærlinger	D ₆	999,0	1034,0	950,0	1003,0	1062,0	1105,3	1148,1	1105,3	1148,1	
Indeks for jordbrukspriser (1967 = 100)											
	P ₁	87,1	94,0	93,8	96,3	100,0	103,0	106,0	
Indeks for produktpriser fra konkurransesatte næringer (1967 = 100)											
Fiske	P ₄	117,9	121,5	127,8	132,1	100,0	96,0	98,0	101,1	100,7	110,8
Sjøfart	P ₅	91,7	95,3	95,1	96,0	100,0	96,5	93,0	101,5	100,7	98,8
Andre eksportkonk. nærlinger	P ₆	94,6	97,2	101,3	102,0	100,0	100,0	102,0	97,0	93,5	98,0
Importkonk. nærlinger	P ₃	102,0	105,0	102,0	100,7	104,5

Variabelavn		Regnskapstall					Februarprognose		Någjeldende prognose	
		1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1968	1969
Pris på importert vareinnsats i:										
Jordbruk	Q ₁	108,1	106,8	101,7	99,1	100,0	100,0	102,0	97,0 90,5	98,0 98,8
Andre skjermede næringer	Q ₂	97,1	99,8	99,5	99,9	100,0	100,0	102,0	97,0	98,0
Importkonk. nær.	Q ₃	98,3	100,6	100,7	101,0	100,0	100,0	102,0	97,0	98,0
Fiske	Q ₄	104,9	101,1	95,2	96,5	100,0	100,0	102,0	97,0	98,0
Sjöfart	Q ₅	92,0	93,9	93,1	96,0	100,0	101,0	102,0	100,7	97,9
Andre eksportkonk. næringer	Q ₆	95,4	99,2	100,6	101,3	100,0	98,0	100,0	97,0 96,8	98,0 99,0
Prisindeks for imp. forbruksvarer (1967= 100)	P ₇	95,6	98,4	97,7	98,3	100,0	101,0	102,0	100,0 99,6	101,5 103,0
Prisindeks for imp. investeringsvarer (1967 =100)	P ₁₀	90,1	87,9	91,9	94,4	100,0	101,0	103,0	98,0 108,2	99,0 107,1
Prisindeks for kapitalslit i sjöfart	S ₅	84,6	83,2	87,7	91,0	100,0	102,5	105,0	101,8	104,0
Indeks for lönnsnivået i:										
Andre skjermede næringer	W ₂	71,1	76,0	82,3	89,9	100,0	107,3	113,5
Importkonk. nær.	W ₃	69,3	75,5	82,1	92,5	100,0	106,4	113,1
Sjöfart	W ₅	65,6	70,6	76,4	83,8	100,0	107,0	115,0 112,6
Andre eksportkonk. nær.	W ₆	75,5	80,1	86,3	92,6	100,0	106,4	113,1
Eierinntektsandel i andre skjermede næringer	r ₂	32,2	31,9	31,6	30,1	28,8	28,5	28,3	28,6	29,1

Vedlegg B.

Lønnsoppgjøret og lønnsutviklingen.

Lønnsoppgjøret i 1968 omfattet praktisk talt samtlige lønnsmottagere bortsett fra ansatte i varehandelen. Tariffrevisjonen var konsentrert til våren og sommeren, idet bare større grupper som utenriksfarten, hoteller og restauranter og statens veiarbeidere har tariffutløp om høsten.

Vårens tariffoppgjør mellom N A F og L O omfattet 240 000 arbeidere i industri, transportvirksomhet, og bygge- og anleggsvirksomhet. Et viktig spørsmål i disse forhandlingene var lønnskompensasjonen for arbeidstidsforkortelsen fra 45 til 42,5 timer pr. uke fra 1. juli. Det ble gitt full lønnskompensasjon for tidlønnsarbeid eller med 5,88 % av timefortjenesten. For akkordarbeid ble det gitt en lønnskompensasjon på ca. 2/3 eller med 4,0 % av akkordfortjenesten. Da en del arbeidere på forhånd hadde en kortere ordinær arbeidstid enn 45 timer pr. uke, vil lønnskompensasjonen føre til en stigning i de gjennomsnitlige timefortjenester på ca. 4,4 %. Som ved tidligere tariffrevisjoner ble det også denne gang gitt et lavtlønnstillegg og dessuten et forbundsvise tillegg. Ved siden av visse forbedringer i helligdagsgodtgjørelsen og overtidsgodtgjørelsen slår disse tilleggene ut med en stigning i timefortjenesten på ca. 1,7 %. Mens lønnskompensasjonen for arbeidstidsforkortelsen fikk virkning fra 1. juli, ble de øvrige tillegg gitt fra 15. mai. Fra januar 1969 ble det gitt et nytt tillegg på 20 øre pr. time eller ca. 2 %. Avtalenes indeksklausul er knyttet til Statistisk Sentralbyrås nye konsumprisindeks (1968 = 100) med et svingetall på 5 poeng i forhold til indekstallet for januar 1969.

I staten og kommunene ble det gitt et tillegg på 7 % fra 1. mai 1968 og 2 % fra 1. januar 1969 foruten lønnskompensasjon for dem som fikk forkortet arbeidstiden. Når det ble gitt større lønnstillegg i staten og kommunene enn innen N A F's tariffområde, skyldes det at lønnsglidningen

ikke er så sterk i den offentlige sektor som innen områder hvor det er en utbredt anvendelse av akkordarbeid. Også i forsikringsselskapene ble det gitt et tillegg på 7% + 2%, mens det i bankene ble gitt et tillegg på 9 %, idet man antesiperte tillegget på 2 % fra januar 1969. Det sistnevnte ble, om enn på ulike premisser, stort sett også resultatet for de større høstfagene, idet det ble gitt et lønnstillegg på ca. 9 % både i utenriksfarten og til statens veiarbeidere og omtrent det samme til arbeidere i hoteller og restauranter. I varehandelen som har tariffutløp høsten 1969 ble det gitt et indekstillegg på 2,9 % fra 15. november 1968.

Lønnsutviklingen fra 1967 til 1968 er anslått på grunnlag av lønnsstatistikk for arbeidere i industri, transportvirksomhet og bygge- og anleggsvirksomhet for de 2 første kvartaler i 1968 og Statistisk Sentralbyrå's foreløpige lønnsindeks for industrien for 3. kvartal. For voksne arbeidere i industrien vil den gjennomsnittlige timefortjeneste (inklusive helligdagsbetaling) stige med ca. 8,5 % fra 1967 til 1968 til tross for en noe lavere lønnsglidning enn i de foregående år. Den tariffmessige lønnsøkning er på den annen side større enn i de foregående år, blant annet som følge av lønnskompensasjonen for arbeidstidsforkortelsen. På grunn av denne forkortelsen blir det færre arbeidstimer i året. Det er regnet med en like stor nedgang i den faktiske arbeidstid som i den ordinære arbeidstid eller med gjennomsnittlig 4,8 % for arbeidere i industrien, det vil si med 2,4 % i 1968. Med denne forutsetning vil utbetalte lønn pr. årsverk for industriarbeidere stige med noe i underkant av 6 % fra 1967 til 1968.

I tillegg til den stigning som finner sted i utbetalte lønn, stiger også arbeidsgiveravgiften til trygdene fra år til år. Til folketrygden steg arbeidsgiveravgiften fra 7,0 % i 1967 til 7,6 % i 1968 og ytterligere til 8,2 % i 1969. For de lønnstakere som faller inn under N A F's tariffområde, er arbeidsgiverpremien til tilleggstrygden for dagpenger under sykdom hevet i 1968 og vil bli ytterligere hevet fra april 1969. Det er også regnet med en hevning i premiene til syketrygden fra begynnelsen av 1969. I tabell B 1 er det gjengitt en prognose over lønnskostnader pr. årsverk

som bygger på et lønnsbegrep som inkluderer arbeidsgiveravgiftene til trygdene. Fra 1967 til 1968 utgjør økningen i lønnskostnadene pr. årsverk 6,4 % i importkonkurrerende og eksportkonkurrerende næringer. Stigningen blir omtrent den samme eller 6,3 % fra 1968 til 1969, slik at man får en stigning på 13,1 % over 2 år. Dette er en noe svakere stigning enn i foregående 2-årsperiode, mens stigningen i lønn pr. arbeidet time blir større. Med 1. kvartal 1968 som basis og frem til 1. kvartal 1970 da man står foran en ny tariffrevisjon, utgjør økningen i lønnskostnadene pr. årsverk 11,3 %. Denne svakere stigning enn på kalenderårsbasis, skyldes at de tariffmessige tillegg som ble gitt i 1967 i sin helhet slo ut i 1. kvartal 1968. Som følge av større tariffmessige tillegg blir økningen i lønnskostnadene me større i skjermede næringer eksklusive jordbruk og i sjøfart enn i importkonkurrerende og eksportkonkurrerende næringer.

Tabell B 1.

Prognose for utviklingen i lønnskostnader pr. årsverk (inklusive arbeidsgiveravgiftene til trygdene). Indekstall.

	Importkon- kurrerende næringer	Eksportkonkurrer- ende næringer eksklusive sjøfart	Skjermende næringer ekskl. jordbruk	Sjøfart
1967	100.0	100.0	100.0	100.0
1968	106.4	106.4	107.3	107.0 115
1969	113.1	113.1	113.5	115.0 122
1968 1.kv.	100.0	100.0	100.0	100.0
1969 1.kv.	107.1	107.1	107.7	110.0
1970 1.kv.	111.3	111.3	112.2	112.0

Lønnsglidningen er anslått til 3.2 prosent pr. år av timefortjenesten i industrien. Lønnsstatistikken for industrien for 3.kvartel 1968, som nå foreligger viser en noe sterkere stigning enn det er regnet med i prognoseren.

Tabell B 2.

Prognose for utbetalt lønn pr. årsverk (eksklusive arbeidsgiveravgiftene til trygdene). Indekstall.

	Importkon- kurrerende næringer	Eksportkonkurrer- ende næringer eksklusive sjøfart	Skjermende næringer ekskl. jordbruk	Sjøfart
1967	100.0	100.0	100.0	100.0
1968	105.8	105.8	106.6	105.2
1969	111.7	111.7	111.9	112.5
1968 1.kv.	100.0	100.0	100.0	100.0
1969 1.kv.	106.1	106.1	107.0	109.5
1970 1.kv.	109.8	109.8	110.8	110.7

Se note til tabell B 1.

Vedlegg C.

Prisutviklingen på jordbruksvarer.

Prisene til produsentene av jordbruksvarer er for de aller fleste varer fastlagt i Jordbruksavtalen. Bortsett fra ull og korn hvor det er garanterte priser, er prisene fastlagt ved maksimalpriser, ansvarspriser med øvre prisgrense og normalpriser med øvre prisgrense. Markedstilførslene er derfor avgjørende om de avtalefastlagte prisgrenser nyttet fullt ut.

I jordbruksavtalen 1968-70 er det foretatt endringer av prisgrensene og garantiprisene samt av spesielle inntektshevende tiltak som beregningsmessig skulle gi jordbruket en inntektsøkning på 140 mill. kroner i det første avtaleåret. Beregningene bygger på de produktmengder og driftskostnader som Budsjettetnemnda for jordbruket har lagt til grunn for totalbudsjettet i 1968. (Innstillingen fra Budsjettetnemnda for jordbruket april 1968). Av den beregnede inntektsøkning på 140 mil. kroner utgjør prisøkninger ca. 125 mil. kroner og spesielle inntektshevende tiltak ca. 15 mil. kroner.

I samarbeid med sekretariatet for Budsjettetnemnda for jordbruket er prisutviklingen for jordbruksvarer anslått for årene 1968 og 1969 med 1967 = 100.

Prisutviklingen i 1968 er ved siden av de prisendringer som kom fra 1. juli 1968 som følge av Jordbruksavtalen 1968-70 også preget av de prisendringer som kom fra 1. juli 1967 som følge av tilleggsavtale til Jordbruksavtalen 1966-68. Markedstilførslene i 1968 har, når en unntar mjølk, vært lette og de avtalefastlagte prisgrenser har stort sett vært nyttet fullt ut. For smør har markedet vært tyngre og på grunn av økt smørproduksjon som gir lavere utbytte pr. liter mjølk, har økningen i utbetalingsprisene på mjølk blitt liten.

Anslått prisutvikling i 1968 og 1969 med 1967=100.

	<u>1968</u>	<u>1969</u>
Sum planteprodukter	102	104
Sum husdyrprodukter	103	106
Sum andre inntekter	104	107
Sum jordbruksprodukter	103 103 ⁷	106 106 ⁸

I samarbeid med Budsjettetnemndas sekretariat er også prisutviklingen anslått for 1.kvartal 1969 og 1.kvartal 1970 med 1.kvartal 1968=100.

Jordbruksavtalen 1968-70 har bestemmelser om at for 2.avtaleår - 1.juli 1969 - 30.juni 1970 - skal det gjennomføres tiltak som beregningsmessig gir jordbruket en inntektsøkning på 58 mill.kroner årlig med tillegg av et beløp til dekning av beregnede økte arbeidskostnader i meieriene. Hvilke tiltak som skal gi denne inntektsøkning skal det forhandles om våren 1969.

I anslaget over prisutviklingen fra 1.kvartal 1968 til 1.kvartal 1970 har en gått ut fra den enkle forutsetning at hele inntektsøkningen kommer i form av prisøkninger og prosentisk lik økning for alle jordbruksvarer jordbruksavtalen omfatter.

Anslått prisutvikling fra 1.kvartal 1968 til 1.kvartal 1970 med 1.kvartal 1968=100.

	<u>1.kv. 1969.</u>	<u>1.kv. 1970.</u>
Sum planteprodukter	101.9	103.9
Sum husdyrprodukter	104.2	105.5
Sum andre inntekter	104.5	106.9
Sum jordbruksprodukter	103.6	106.3

Vedlegg D.Utviklingen i disponibel realinntekt 1959 - 1969.

Tabell D 1 og D 2 viser utviklingen i disponibel realinntekt for følgende grupper personer:

- Inntektstakere med inntekt i 1969 på 16 000 kroner, 21 000 kroner, 26 000 kroner og 31 000 kroner, der inntekten før skatt utvikler seg som den gjennomsnittlige årlønn for en industriarbeider. Denne årlønn er beregnet på basis av NAF's statistikk over timefortjenesten for voksne mannlige industriarbeidere og tallet på arbeidstimer i året.
- Inntektstakere med inntekt i 1969 på 40 000 kroner, 65 000 kroner og 90 000 kroner, der inntekten før skatt utvikler seg som gjennomsnittlig månedslønn for kontorfunksjonærer etter NAF's statistikk.
- Trygdet ektenar med alderstrygd/grunntrygd i folketrygden. Inntekt 9 600 kroner i 1969.

Utviklingen i de viktigste av de komponenter som ligger til grunn for beregningen, går fram av tabell D 3 - D 6.

Tabell D 3 viser utviklingen i inntekt før skatt (1959=100).

I tabell D 4 er vist skatter og trygdepremier fra trukket barnetrygd målt i kroner, og i tabell D 5 de samme tall omregnet til indeksform med 1959=100. I de tilfelle barnetrygden er større en skatter og trygdepremier står det i tabell D 4 et negativt tall.

Ved beregningen av skatter og trygdepremier er bl. a. last til grunn den kommunale reduksjonstabell som gir de laveste fradrag ved likningen, og det kommunale skatteore som er det mest alminnelige blant disse kommuner.

Inntektsgrunnlaget for ordinær inntektsskatt til staten, kommunal tilleggsavgift/skateutjamningsavgift og særskatt til utviklingshjelp (fra 1964 til 1968) er antatt inntekt. (Fra 1969 vil særskatt til utviklingshjelp bli regnet på grunnlag av skattbar inntekt ved kommuneskatte-likningen.) Ved beregningen av antatt inntekt er minste-fradraget for lønnstakere trukket fra bruttoinntekten.

Medlemspremiene til grunntrygdaene, fra 1967 folketrygden, er ens for hele landet. Medlemspremien til syke-trygden varierer fra kommune til kommune. For denne

trygden er Rikstrygdeverkets normaltariff lagt til grunn. For trygdede ektepar, som ikke betaler trygdepremier ellers, har en av praktiske grunner ikke tatt med syketrygdpromien i beregningene.

Oppstillingen nedenfor viser utviklingen i barne-trygden for familier med 2 og 4 barn under 16 år (kroner):

	2 barn	4 barn
1959 - 1962	360	1080
1963 - 1966	400	1500
1967	463	1850
1968	500	2000
1969	550	2150

Tabell D 6 viser utviklingen i nominell disponibel inntekt (bruttoinntekt - skatter og trygdepromier + barne-trygd). Ved beregning av disponibel realinntekt, tabell D 1, er indeksene for disponibel inntekt deflatert med den offisielle konsumprisindeksen for årene 1959 - 1967. Ved beregningene for 1968 og 1969 er lagt til grunn en øking i konsumprisindeksen på 3,4 prosent fra 1967 til 1968, og videre 3,1 prosent fra 1968 til 1969 (se tabell 5 i innstillingen). En regner idag med at den offisielle konsumprisindeksen faktisk vil stige med 3,5 prosent fra 1967 til 1968.

Det følger av framgangsmåten ved disse beregningene at en bare har tatt hensyn til minstefradraget for lønnstakere ved inntektsansettelsen. Således har en ikke fått tatt hensyn til visse endringer i reglene for inntektsansettelsen på annet hold. Slike endringer har utvilsomt hatt betydning for en del inntektstakere i den periode beregningene omfatter. Eksempelvis er det innført nye regler for skattefri banksparing og for likning av ektefeller.

Mange trygdede ektepar har kommunale tilleggspensjoner og veksten i disse har som regel ikke vært så stor som i grunntrygden. De tall som her er gjennemgitt, belyser derfor bare utviklingen for en del av de trygdede ektepar.

TABELL D.1. DISPONIBEL REALINNTEKT. (1959=100.)

	INDUSTRIARBEIDER INNTEKT CA. 16000 KR. I 1969			INDUSTRIARBEIDER INNTEKT CA. 21000 KR. I 1969			INDUSTRIARBEIDER INNTEKT CA. 26000 KR. I 1969			INDUSTRIARBEIDER INNTEKT CA. 31000 KR. I 1969		
	KL.1	KL.4	KL.6									
1959.....	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
1960.....	101.9	101.9	101.5	102.1	102.1	101.8	101.8	101.8	101.6	102.3	102.0	102.1
1961.....	103.7	104.1	103.5	104.1	104.4	103.9	103.9	104.2	103.8	104.5	103.8	104.3
1962.....	107.0	107.7	106.4	107.5	108.0	106.8	107.4	107.8	106.8	106.2	105.0	106.0
1963.....	110.6	112.2	112.2	110.5	111.8	111.8	110.8	111.1	111.9	109.2	107.9	110.6
1964.....	111.0	112.0	111.5	111.5	112.3	111.7	109.3	110.2	110.0	109.8	108.7	110.5
1965.....	117.0	119.7	121.4	117.4	119.5	118.6	114.7	115.7	116.5	114.9	114.1	116.8
1966.....	121.3	122.9	122.5	121.6	122.9	121.2	118.7	118.9	119.2	116.1	115.5	118.0
1967.....	121.9	125.0	128.0	121.0	123.5	124.3	119.7	119.9	122.9	117.2	117.1	122.0
1968.....	124.6	127.7	130.7	123.8	126.2	127.2	122.7	122.5	126.2	120.1	119.6	125.2
1969.....	127.9	131.0	133.6	126.9	129.4	130.3	124.6	124.8	128.6	122.4	121.9	128.1

	FUNKSJONER INNTEKT CA. 40000 KR. I 1969			FUNKSJONER INNTEKT CA. 65000 KR. I 1969			FUNKSJONER INNTEKT CA. 90000 KR. I 1969			TRYGDEDE EKTEPAR GRUNNTRYGD 9600 KR. I 1969	
	KL.1	KL.4	KL.6	KL.1	KL.4	KL.6	KL.1	KL.4	KL.6	KL.4	
1959.....	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	
1960.....	102.8	102.5	102.8	102.5	102.2	102.0	101.5	101.4	101.3	99.7	
1961.....	105.7	105.1	106.3	104.1	102.8	103.3	101.9	101.8	101.6	108.2	
1962.....	105.9	105.4	107.2	104.1	103.5	102.7	100.4	100.2	99.9	126.3	
1963.....	108.4	108.0	110.4	105.2	104.8	104.4	100.9	100.8	100.9	129.5	
1964.....	106.6	106.8	109.2	102.2	102.3	102.0	97.4	97.6	97.8	138.2	
1965.....	109.7	111.0	113.7	105.3	107.3	108.1	102.1	103.7	105.0	147.4	
1966.....	113.9	114.7	117.1	108.6	110.1	110.4	105.2	106.4	107.2	153.1	
1967.....	113.7	114.6	118.2	109.3	110.7	111.8	107.6	109.3	110.7	175.7	
1968.....	117.6	117.9	121.2	114.6	115.1	115.5	113.9	114.8	115.7	185.6	
1969.....	119.7	120.0	123.2	115.7	116.4	116.7	114.5	115.5	116.3	195.4	

Tabell 2 D.

31.

Utvikling i disponibel realinntekt 1959-1969

Gjennomsnittlig årlig vekst (prosent).

	1959- 1969	1966- 1969	1967- 1968	1968- 1969
Trygdet ektepar				
Inntekt kr. 9 600 i 1969				
Skatteklass 4	6,9	6,3	5,6	5,3
Industriarbeider				
Inntekt kr. 16 000 i 1969				
Skatteklass 1	2,5	1,8	2,2	2,6
Skatteklass 4	2,7	2,2	2,2	2,6
Skatteklass 6	2,9	2,9	2,1	2,2
Inntekt kr. 21 000 i 1969				
Skatteklass 1	2,4	1,4	2,3	2,5
Skatteklass 4	2,6	1,7	2,2	2,5
Skatteklass 6	2,7	2,4	2,3	2,4
Inntekt kr. 26 000 i 1969				
Skatteklass 1	2,2	1,6	2,5	1,5
Skatteklass 4	2,2	1,6	2,1	1,9
Skatteklass 6	2,5	2,6	2,7	1,9
Inntekt kr. 31 000 i 1969				
Skatteklass 1	2,0	1,8	2,4	1,9
Skatteklass 4	2,0	1,8	2,1	1,9
Skatteklass 6	2,5	2,8	2,7	2,2
Funksjonærer				
Inntekt kr. 40 000 i 1969				
Skatteklass 1	1,8	1,7	3,4	1,7
Skatteklass 4	1,8	1,5	2,9	1,8
Skatteklass 6	2,1	1,7	2,5	1,7
Inntekt kr. 65 000 i 1969				
Skatteklass 1	1,5	2,1	4,8	1,0
Skatteklass 4	1,5	1,9	4,0	1,2
Skatteklass 6	1,6	1,9	3,4	1,0
Inntekt kr. 90 000 i 1969				
Skatteklass 1	1,4	2,9	5,9	0,5
Skatteklass 4	1,5	2,8	5,1	0,6
Skatteklass 6	1,5	2,7	4,5	0,5

Tabell D.3: Utviklingen i inntekt før skatt 1959-1969 (1959=100)

	<u>Trygdede ektepar</u>	<u>Industriarbeidere</u>	<u>Funksjonærer</u>
1959	100.0	100.0	100.0
1960	100.0	103.1	103.8
1961	111.3	108.3	111.1
1962	136.8	118.3	121.1
1963	143.9	125.3	127.0
1964	162.2	134.6	134.7
1965	180.4	146.8	144.9
1966	193.5	<u>156.3</u>	156.5
1967	231.9	167.9	168.4
1968	253.4	177.7	179.7
1969	274.9	187.5	189.6

TABELL D.4. SKATTER OG TRYGDEPREMIER I ALT. KRONER

	INDUSTRIARBEIDER INNTEKT CA. 16000 KR. I 1969			INDUSTRIARBEIDER INNTEKT CA. 21000 KR. I 1969			INDUSTRIARBEIDER INNTEKT CA. 26000 KR. I 1969			INDUSTRIARBEIDER INNTEKT CA. 31000 KR. I 1969		
	KL.1	KL.4	KL.6	KL.1	KL.4	KL.6	KL.1	KL.4	KL.6	KL.1	KL.4	KL.6
1959.....	2240.	1009.	-305.	2977.	1501.	187.	3664.	1942.	628.	4398.	2452.	1117.
1960.....	2364.	1109.	-205.	3122.	1614.	300.	3879.	2118.	804.	4587.	2641.	1259.
1961.....	2529.	1179.	-171.	3324.	1708.	358.	4114.	2233.	883.	4858.	2858.	1361.
1962.....	2804.	1322.	-88.	3674.	1901.	515.	4541.	2487.	1092.	5601.	3547.	1853.
1963.....	2960.	1310.	-326.	3943.	1986.	349.	4819.	2653.	918.	5997.	3831.	1773.
1964.....	3284.	1593.	-84.	4307.	2286.	635.	5567.	3233.	1564.	6614.	4280.	2254.
1965.....	3516.	1501.	-612.	4527.	2253.	450.	6030.	3468.	1480.	7204.	4613.	2233.
1966.....	3684.	1645.	-351.	4864.	2441.	638.	6366.	3754.	1733.	8038.	5283.	2846.
1967.....	4197.	1911.	-609.	5668.	2986.	729.	7157.	4406.	1804.	8976.	5992.	2930.
1968.....	4456.	2048.	-608.	6006.	3193.	776.	7552.	4708.	1838.	9483.	6397.	3024.
1969.....	4673.	2127.	-621.	6315.	3341.	811.	8112.	5066.	2048.	10097.	6849.	3223.

	FUNKSJONER INNTEKT CA. 40000 KR. I 1969			FUNKSJONER INNTEKT CA. 65000 KR. I 1969			FUNKSJONER INNTEKT CA. 90000 KR. I 1969			TRYGDEDE EKTEPAR INNTEKT CA. 9600 KR. I 1969	
	KL.1	KL.4	KL.6	KL.1	KL.4	KL.6	KL.1	KL.4	KL.6	KL.4	
1959.....	5706.	3760.	1906.	10930.	8840.	6285.	17986.	15849.	13294.	88	
1960.....	6027.	4081.	2108.	11586.	9496.	6941.	19251.	17113.	14541.	00	
1961.....	6705.	4686.	2445.	13067.	10923.	8332.	21822.	19630.	16992.	00	
1962.....	7894.	5758.	3272.	15186.	12988.	10361.	25413.	23167.	20493.	00	
1963.....	8259.	5983.	3246.	16234.	13911.	11057.	27241.	24871.	21978.	00	
1964.....	9159.	6672.	3815.	18147.	15629.	12661.	30236.	27698.	24691.	00	
1965.....	9903.	7016.	3866.	19566.	16276.	12637.	31922.	28632.	24857.	00	
1966.....	10862.	7879.	4604.	21582.	18242.	14567.	35090.	31740.	27965.	00	
1967.....	12419.	9294.	5576.	24027.	20544.	16429.	38071.	34330.	30007.	00	
1968.....	13195.	10008.	6173.	25079.	21634.	17456.	39462.	35759.	31333.	00	
1969.....	14079.	10731.	6729.	26986.	23320.	19030.	42494.	38620.	34082.	00	

TABELL D.5. SKATTER OG TRYGDEPREMIER I ALT. (1959=100.)

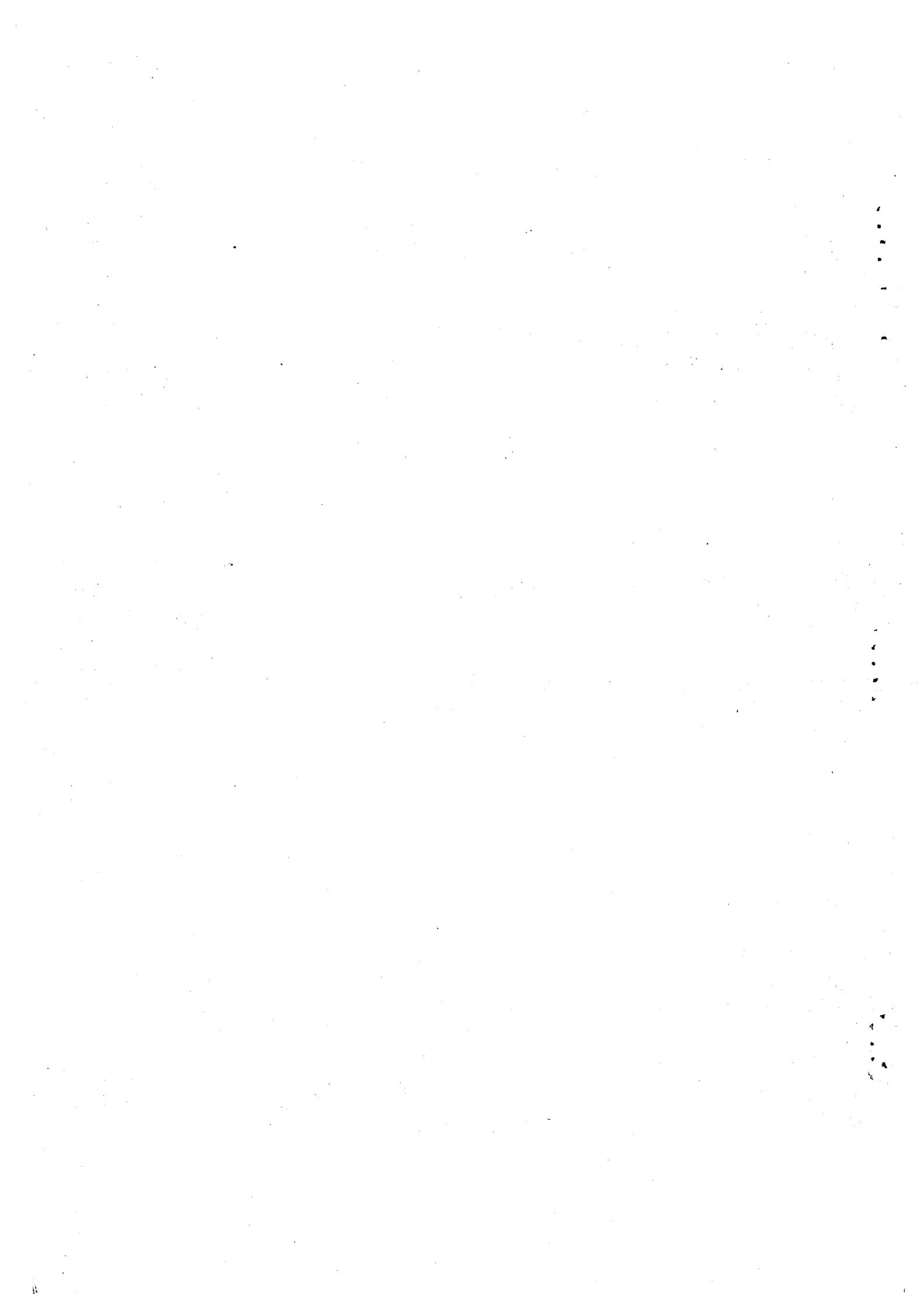
	INDUSTRIARBEIDER INNTEKT CA. 16000 KR. I 1969			INDUSTRIARBEIDER INNTEKT CA. 21000 KR. I 1969			INDUSTRIARBEIDER INNTEKT CA. 26000 KR. I 1969			INDUSTRIARBEIDER INNTEKT CA. 31000 KR. I 1969		
	KL.1	KL.4	KL.6									
1959.....	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
1960.....	105.5	109.9	67.3	104.9	107.6	160.7	105.9	109.0	127.9	104.3	107.7	112.7
1961.....	112.9	116.9	56.0	111.6	113.8	191.5	112.3	115.0	140.5	110.5	116.6	121.9
1962.....	125.2	131.0	28.7	123.4	126.7	276.1	124.0	128.1	173.9	127.4	144.7	165.9
1963.....	132.1	129.8	107.0	132.4	132.3	187.1	131.5	136.6	146.2	136.4	156.2	158.7
1964.....	146.6	157.9	27.7	144.7	152.3	340.0	151.9	166.4	249.0	150.4	174.6	201.8
1965.....	157.0	148.8	200.5	155.4	150.1	240.9	164.6	178.6	235.5	163.8	188.2	200.0
1966.....	164.5	163.0	114.9	163.4	162.7	341.8	173.7	193.3	275.9	182.8	215.5	254.8
1967.....	187.4	189.4	199.7	190.4	199.0	390.6	195.3	226.8	287.2	204.1	244.4	262.4
1968.....	198.9	203.0	199.3	201.7	212.7	415.5	206.1	242.4	292.5	215.6	260.9	270.8
1969.....	208.6	210.8	203.5	212.1	222.7	434.6	221.4	260.8	326.0	229.6	279.3	288.6

	FUNKSJONER INNTEKT CA. 40000 KR. I 1969			FUNKSJONER INNTEKT CA. 65000 KR. I 1969			FUNKSJONER INNTEKT CA. 90000 KR. I 1969		
	KL.1	KL.4	KL.6	KL.1	KL.4	KL.6	KL.1	KL.4	KL.6
1959.....	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
1960.....	105.6	108.5	110.6	106.0	107.4	110.4	107.0	108.0	109.4
1961.....	117.5	124.6	128.2	119.5	123.6	132.6	121.3	123.9	127.8
1962.....	138.4	153.1	171.6	138.9	146.9	164.8	141.3	146.2	154.2
1963.....	144.7	159.1	170.3	148.5	157.4	175.9	151.5	156.9	165.3
1964.....	160.5	177.5	200.1	166.0	176.8	201.4	168.1	174.8	185.7
1965.....	173.5	186.6	202.8	179.0	184.1	201.1	177.5	180.7	187.0
1966.....	190.4	209.5	241.5	197.4	206.3	231.8	195.1	200.3	210.4
1967.....	217.7	247.2	292.5	219.8	232.4	261.4	211.7	216.6	225.7
1968.....	231.3	266.2	323.8	229.4	244.7	277.7	219.4	225.6	235.7
1969.....	246.7	285.4	352.9	246.9	263.8	302.8	236.3	243.7	256.4

TABELL D.6. NOMINELL DISPONIBEL INNTEKT. (1959=100.)

	INDUSTRIARBEIDER INNTEKT CA. 16000 KR. I 1969			INDUSTRIARBEIDER INNTEKT CA. 21000 KR. I 1969			INDUSTRIARBEIDER INNTEKT CA. 26000 KR. I 1969			INDUSTRIARBEIDER INNTEKT CA. 31000 KR. I 1969		
	KL.1	KL.4	KL.6									
1959.....	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
1960.....	102.2	102.2	101.9	102.5	102.4	102.1	102.1	102.1	101.9	102.7	102.3	102.4
1961.....	106.7	107.2	106.5	107.1	107.5	106.9	106.9	107.2	106.8	107.5	106.9	107.3
1962.....	115.8	116.6	115.2	116.4	117.0	115.6	116.3	116.7	115.7	115.0	113.7	114.9
1963.....	122.9	124.7	124.7	122.7	124.2	124.3	123.1	123.5	124.3	121.3	119.9	122.9
1964.....	130.3	131.5	130.9	131.0	131.9	131.1	128.4	129.4	129.2	128.9	127.6	129.7
1965.....	143.2	146.5	148.7	143.7	146.3	145.2	140.4	141.6	142.6	140.6	139.6	142.9
1966.....	153.4	155.4	154.9	153.7	155.3	153.2	150.0	150.3	150.6	146.7	146.0	149.2
1967.....	161.0	165.0	169.0	159.8	163.1	164.1	158.1	158.3	162.2	154.8	154.6	161.1
1968.....	170.1	174.3	178.4	169.0	172.3	173.7	167.5	167.2	172.3	164.0	163.2	171.0
1969.....	180.0	184.4	188.1	178.6	182.1	183.3	175.3	175.6	180.9	172.2	171.5	180.2

	FUNKSJONER INNTEKT CA. 40000 KR. I 1969			FUNKSJONER INNTEKT CA. 65000 KR. I 1969			FUNKSJONER INNTEKT CA. 90000 KR. I 1969			TRYGDEDE EKTEPAR GRUNNTRYGD 9600 KR. I 1969
	KL.1	KL.4	KL.6	KL.1	KL.4	KL.6	KL.1	KL.4	KL.6	KL.4
1959.....	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
1960.....	103.1	102.8	103.1	102.8	102.5	102.3	101.8	101.7	101.6	100.0
1961.....	108.7	108.2	109.4	107.1	106.8	106.3	104.9	104.7	104.6	111.3
1962.....	114.7	114.2	116.1	112.8	112.1	111.3	108.8	108.5	108.2	136.8
1963.....	120.4	120.0	122.7	116.9	116.5	116.0	112.1	112.0	112.1	143.9
1964.....	125.1	125.4	128.2	120.0	120.1	119.7	114.3	114.6	114.8	162.2
1965.....	134.3	135.9	139.1	128.9	131.3	132.3	125.0	127.0	128.5	180.4
1966.....	143.9	145.0	148.1	137.3	139.2	139.6	133.0	134.6	135.5	193.5
1967.....	150.1	151.3	156.1	144.3	146.2	147.5	142.0	144.2	146.1	231.9
1968.....	160.6	160.9	165.4	156.4	157.1	157.7	155.5	156.7	157.9	253.4
1969.....	168.4	168.8	173.4	162.8	163.8	164.2	161.1	162.5	163.6	274.9

Vedlegg E. Virkninger av endringer i ulike eksogene anslag på differanser mellom prognosene fra desember 1968 og den korrigerte prognosene fra februar 1968. (Jmfør tallene for 1969 i innstillingens tabell 7.)¹⁾

Virkninger på prognose for:	Eierinntekt utenom jordbruk og fiske										
	Konsum- pris stig- ning	Faktor- inntekt i alt	Bedrif- tens lønns- kost- nader pr.	Innnett av jord- bruks pr.	Innnett av fiske pr.	I alt	Skjerm- ede nær- inger	Konkur- ranse- utsatte nær- rerende inger,	Import- konkur- rerende fart	Andre eksport- konkur- rerende næringer	
Endringer i anslag for:											
Sysselsetting og produk- tivitet i alt	0,26	-0,71	-0,36	4,26	-4,34	-1,10	0,15	-4,11	1,48	-58,30	7,49
Herav: Jordbruk og fiske ..	0,0	0,11	0,0	4,86	-3,89	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sjøfart	0,0	-0,86	-0,09	0,0	0,0	-2,47	0,0	-8,39	0,0	-58,05	0,0
Andre næringer	0,26	0,04	-0,27	-0,58	-0,46	1,36	0,15	4,25	1,48	-0,41	7,49
Eksogene priser i alt	-0,52	2,15	0,53	1,87	22,08	5,22	0,54	16,46	10,05	167,00	-22,10
Produktpriser for:											
Fiske	0,13	-0,04	-0,13	-0,59	20,60	-0,79	-0,13	-2,38	-0,22	-0,41	-4,44
Importkonkurrerende næringer	-0,06	-0,05	0,06	0,08	0,07	-0,36	0,06	-1,38	-4,21	0,11	0,14
Andre eksportkonkun- rerende næringer ...	-0,23	-0,63	0,23	0,70	0,35	-3,08	0,23	-11,02	2,35	0,69	-23,61
Frakter, kapitalslit og driftsutgifter for sjøfart	0,05	1,83	-0,05	-0,09	-0,06	6,95	-0,05	23,73	-0,09	165,16	-0,09
Andre importpriser	-0,41	1,04	0,41	1,76	0,99	2,47	0,42	7,38	12,23	0,56	5,99
Eierinntekts andel i skjermede næringer	0,58	0,13	-0,58	-1,29	-1,02	2,24	3,71	-1,30	-1,37	-0,93	-1,36
Samlet differanse mellom februarprognose og desember- prognose	0,33	1,43	-0,43	4,83	16,03	5,86	4,42	9,32	9,98	97,22	-16,25

1) Tallene på nederste linje i tabellen framkommer ved å subtrahere den korrigerte februarprognosens tall for 1969 fra desemberprognosens tall for samme år, jmfør tabell 7 i innstillingen. Eksempelvis viser desemberprognosene en konsumprisstigning på 6,62 prosent fra 1967 til 1969, mens februarprognosene gav 6,29 prosent. Differansen mellom disse to tallene (0,33) gjenfinnes i ovenstående tabell på nederste linje ("Samlet virkning ...") første kolonne ("Konsumprisstigning"). På de øvrige linjer i første kolonne finner en denne differansen dekomponert. De andre linjene viser således den differansen mellom desemberprognose og februarprognose som endringer i forutsetninger på visse spesifiserte punkter, isolert sett, ville ha skapt. Den siste linjen i tabellen representerer ikke nøyaktig summen av de andre linjene, fordi virkningen av alle endringer i forutsetninger tatt under ett, blir noe annerledes enn summen av de isolerte virkningene.

